

PATVIRTINTA
Kutiškų daugiafunkcio centro
direktorius 2023 m. gruodžio 29 d.
įsakymu Nr. V-71

RADVILIŠKIO R. KUTIŠKIŲ DAUGIAFUNKCIO CENTRO KRIZIŲ VALDYMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Kutiškų daugiafunkcio centro (toliau Centras) Krizių valdymo tvarkos aprašas (toliau – Tvarkos aprašas) reglamentuoja krizių valdymą Centre, krizių valdymo komandos narių funkcijas, darbo organizavimą bei institucijų bendradarbiavimą krizių valdymo metu.

2. Šiame Tvarkos apraše vartojamos sąvokos:

2.1. **krizinė situacija** – situacija, kurią lydi didelis nerimas, įtampa, grėsmė, nesaugumas, pavojus, pasimetimas ir kt.;

2.2. **krizė Centre** – netikėtas ir/ar pavojingas įvykis, sutrikdantis įprastą bendruomenės ar atskirų jos narių veiklą, emociškai sukrečiantis visą ar didesnę įstaigos bendruomenės dalį. Krizinių situacijų pavyzdžiai: ugdytinio ar bendruomenės nario savižudybė, kita komplikauta netektis: bendruomenės nario mirtis dėl nelaimingo atsitikimo ar ligos, nelaimingas atsitikimas, susijęs su mirties grėsme įstaigoje, gaisras įstaigoje, įkaitų paėmimas, bendruomenės nario dingimas ir kt.;

2.3. **krizės valdymas Centre** – veiksmai, kuriuos atlieka Centro administracija, VGK ir krizių valdymo komanda, siekdama įveikti krizės sukeltas problemas ir teikti bendruomenei veiksmingą pagalbą. Krizės valdymas apima pagalbos organizavimą, Centre bendruomenės (įskaitant tėvus) bei kitų institucijų informavimą, bendravimą su žiniasklaida, pasirūpinimą įstaigos bendruomenės narių saugumu ir pan.;

2.4. **krizių valdymo Centre komanda** – nuolat veikianti, krizių valdymą vykdanči komanda, kurią sudaro administracijos atstovai, švietimo pagalbos specialistai, mokytojų atstovai, turintys krizės valdymui būtinų gebėjimų;

2.5. **savižudybės grėsmė** – situacija, kai yra identifikuojamas asmuo, turintis ketinimų nusižudyti.

3. Krizių valdymo tikslai:

3.1. užtikrinti, kad krizės įveikimo metu ugdymosi procesas Centre vyktų įprasta tvarka arba kuo greičiau prie jos grįžtų;

3.2. užtikrinti reikiamos pagalbos teikimą krizės paveiktiems bendruomenės nariams.

II SKYRIUS KRIZIŲ VALDYMO CENTRE ORGANIZAVIMAS

4. Centro krizių valdymo komandos paskirtis – pasirengti konstruktyviai reaguoti į krizę (toliau – Krizė), o įvykus Krizei įstaigoje – koordinuotai ir veiksmingai organizuoti Krizės pasekmių įveikimą, atkurti įprastą bendruomenės veiklą, užtikrinti Krizės paveiktiems Centro bendruomenės nariams reikiamos pagalbos teikimą ir informuoti apie įvykį savininko teises ir pareigas įgyvendinančią instituciją, prireikus – kitas institucijas (Radviliškio r. vaiko teisių apsaugos skyrių ar kitas);

5. Centro krizių valdymo komandą (toliau – Komanda) sudaro 4 nariai. Centro Komandai vadovauja direktorius, o jam negalint – komandos vadovo pavaduotojas. Centro Komandą sudaro: Centro Komandos vadovas, atsakingas už komunikaciją; – komandos vadovo pavaduotojas, atsakingas už pirmos pagalbos organizavimą, narys, atsakingas už psichologinės pagalbos organizavimą ir (ar) teikimą, narys, atsakingas už saugumą.

7. Centro Komandos nariais skiriami Krizės valdymui būtinų gebėjimų, tai yra

komunikacijos, bendradarbiavimo, komandinio darbo, konfliktų sprendimo, savižudybės ir savižalos rizikos atpažinimo įgūdžių turintys Centro administracijos darbuotojai, mokytojai, priešmokyklinio ugdymo pedagogai ir/ar pagalbos mokiniui specialistai (logopedas ir kt.) Komandos nariais gali būti ir VGK nariai. Centro Komandos sudėtį įsakymu tvirtina direktorius.

8. Centro Komanda Krizės valdyme atlieka šias funkcijas:

8.1. kartu su VGK parengia preliminarų Krizės valdymo veiksmų planą, kuriame numato Krizės valdymo veiksmus (toliau – Krizės valdymo veiksmų planas) (Priedas Nr.1);

8.2. įvykus Krizei, kartu su VGK konsultuojasi su Centro savininko teises ir pareigas įgyvendinančia institucija ir psichologinės pagalbos teikėju (-ais), peržiūri preliminarų Krizės valdymo veiksmų planą, pritaikant jį esamai Krizės situacijai ir įvertinant Centro turimus vidinius psichologinei pagalbai reikalingus resursus, esant būtinybei, iškviečia psichologinės pagalbos teikėją (-us), reguliariai aptaria esamą Krizės situaciją ir tolesnius Krizės valdymo veiksmus.

Pasikeitus aplinkybėms priima sprendimą:

8.2.1. koreguoti Krizės valdymo veiksmų planą;

8.2.2. sustabdyti Krizės valdymo veiksmus. Sustabdžius Krizės valdymo veiksmus aptaria Krizės valdymo eigą ir numatyti postvencinius veiksmus.

9. Centro Komandos narių funkcijos:

9.1. **Komandos vadovas:**

9.1.1. numato, kad, nesant kurio nors Centro Komandos nario, jo funkcijoms Krizės valdyme atlikti būtų paskirtas kitas įstaigos darbuotojas;

9.1.2. vadovauja Centro Komandos darbui;

9.1.3. inicijuoja Centro Komandos posėdžius Krizės valdymo klausimams svarstyti. Centro Komandos posėdžiai Krizės valdymo organizaciniams klausimams, komandos narių funkcijoms Krizės valdyme pasiskirstyti, preliminarium Krizės valdymo veiksmų planui sudaryti, planuoti dalyvauti kvalifikacijos tobulinimo renginiuose, pasidalinti patirtimi ir kt. aptarti, organizuojami pagal poreikį, bet ne rečiau kaip 2 kartus per metus;

9.1.4. užtikrina, kad Centro Komandos nariai įgytų Krizės valdymo kompetencijų ir nuolat (ne rečiau kaip kartą per metus) tobulintų kvalifikaciją šioje srityje;

9.1.5. užtikrina, kad Centro Komandos nariams dalyvaujant Krizės valdymo veikloje būtų paskirti asmenys jų tiesioginiam darbui dirbti;

9.1.6. įvykus Krizei, nedelsiant informuoja Centro savininko teises ir pareigas įgyvendinančią instituciją, prireikus – kitas institucijas (Radviliškio r. vaiko teisių apsaugos skyrių ar kitas);

9.1.7. įvykus Krizei, susisiečia su nukentėjusio asmens artimaisiais ir (ar) policija, patikslina Krizės faktus, aptaria su asmens artimaisiais, kokia informacija apie Krizę bus pateikta Centro bendruomenei (administracijai, mokytojams, ugdytiniais, ugdytinių tėvams (globėjams, rūpintojams);

9.1.8. Krizės metu nedelsiant sušaukia ir informuoja apie Krizę Centro Komandą ir VGK;

9.1.9. informuoja Centro administraciją ir pedagogus apie Krizės valdymo organizavimo veiksmus ir pateikia informaciją apie Krizę Centro darbuotojams, užtikrina, kad pedagogai nedelsiant (ne vėliau kaip kitą ugdymo dieną) ugdytiniais grupėse (klasėse) praneštų informaciją apie Krizę. Esant poreikiui, pateikia informaciją žiniasklaidai;

9.1.10. ugdytinio ir (ar) Centro darbuotojo mirties atveju, pasirūpina, kad jo asmens duomenys būtų pašalinami iš žurnalų, sąrašų, kompiuterių ir kita; mirusiojo daiktus perduoda artimiesiems;

9.2. **narys, atsakingas už psichologinės pagalbos organizavimą ir (ar) teikimą:**

9.2.1. įvykus Krizei, vertina situaciją Centro (labiausiai Krizės paveiktus bendruomenės narius, bendrą bendruomenės mikroklimatą, psichologinės pagalbos teikimo poreikį) ir įstaigos vidinius resursus, reikalingus psichologinės pagalbos teikimui;

9.2.2. bendradarbiaudamas su savininko teises ir pareigas įgyvendinančia institucija organizuoja psichologinės pagalbos bendruomenei teikimo priemones (teikėjus, patalpas, laiką);

9.2.3. labiausiai Krizės paveiktiems Centro bendruomenės nariams siūlo psichologinę

pagalbą ir (ar) teikia informaciją apie psichologinės pagalbos teikėją (-us) ir (ar) teikia psichologinę pagalbą Centro bendruomenės nariams.

9.3. komandos vadovas, atsakingas už komunikaciją:

9.3.1. reguliariai atnaujina Centro Komandos narių ir psichologinės pagalbos teikėjo (-ų) kontaktus ir užtikrina jų prieinamumą Centro Komandos nariams ir bendruomenei;

9.3.2. bendradarbiaudamas su VGK, psichologinės pagalbos teikėju (-ais) ar Centro savininko teises ir pareigas įgyvendinančia institucija parengia informacijos apie Krizę tekstą, kuris bus skirtas Centro bendruomenei, prireikus ir žiniasklaidai;

9.3.3. paruošia informaciją apie Krizę ir praneša ugdytinių tėvams (globėjams, rūpintojams);

9.3.4. vertina bendravimo su žiniasklaida efektyvumą;

9.4. narys, atsakingas už saugumo priemonių organizavimą:

9.4.1. esant Krizei, susijusiai su realia ar suvokiama grėsme Centro bendruomenės narių civiliniam saugumui, nedelsiant imasi priemonių, užtikrinančių Centro bendruomenės narių saugumą, ir informuoja Komandos vadovą ar jo pavaduotoją, prireikus iškviečia policiją ir (ar) priešgaisrinę gelbėjimo tarnybą (bendrosios pagalbos telefonu 112);

9.4.2. po Krizės vertina saugumo priemonių efektyvumą.

9.5. narys, atsakingas už pirmos pagalbos organizavimą:

9.5.1. esant realiai ar suvokiamai grėsmei Centro bendruomenės narių sveikatai ir (ar) gyvybei, nedelsiant nustato sužeistus Centro bendruomenės narius, inicijuoja pirmos pagalbos teikimą ir informuoja Centro Komandos vadovą ar jo pavaduotoją, prireikus iškviečia greitąją medicinos pagalbą (bendrosios pagalbos telefonu 112);

9.5.2. rūpinasi, kad Krizės atveju būtų priemonių, reikalingų pirmai pagalbai suteikti;

9.5.3. numato vietą (-as) Centre, kur galėtų būti teikiama pirmoji pagalba;

9.5.4. po Krizės vertina pirmosios pagalbos organizavimo efektyvumą.

10. Centro Krizės komanda numato preliminarų veiksmų planą, įvykus Krizei:

10.1. Nedelsiant po įvykio:

10.1.1. sukviesti Krizių komandą, prisiminti kiekvieno funkcijas ir atsakomybę;

10.1.2. sukviesti pedagogų pasitarimą, kurio metu instrukuoti, kaip informuoti vaikus, padėti vaikams reikšti emocijas ir reaguoti į įvykį;

10.1.3. priminti pagrindines Krizių komandos narių ir pedagogų funkcijas;

10.1.4. suteikti informaciją apie tai, kur ir kaip bus teikiama pagalba;

10.1.5. suteikti neatidėliotiną pagalbą tiems, kuriems jos labiausiai reikia;

10.1.6. pirmosios dienos pabaigoje aptarti pagrindinius dienos įvykius, numatyti svarbiausius kitos dienos veiksmus.

10.2. Kitą dieną:

10.2.1. organizuoti tolesnį pagalbos teikimą Centro bendruomenės nariams;

10.2.2. vykdyti šviečiamąją veiklą, slopinti gandus;

10.2.3. aptarti tėvų informavimą ir prevencinio švietimo klausimus;

10.2.4. dienos pabaigoje aptarti pagrindinius įvykius, numatyti tolesnius veiksmus.

10.3. Vėlesnėmis pirmosios savaitės dienomis:

10.3.1. organizuoti trumpus esamos situacijos aptarimus;

10.3.2. tęsti numatytą pagalbos priemonių įgyvendinimą.

10.4. Krizių komandai nusprendus, kad situacija normalizavosi, konkrečios Krizės valdymo veikla nutraukiama.

10.5. Komanda, įgyvendinusi Krizės valdymo plane numatytus veiksmus, įvertina Krizės valdymo Centre veiksmų sėkmingumą ir priima reikiamus sprendimus bei koreguoja Krizės valdymo veiksmų planą

11. Visi pagalbą krizinėje situacijoje Centre teikę specialistai turi laikytis konfidencialumo, gauti ir teikti informaciją tiek, kiek būtina atsakingiems fiziniams ar juridiniams asmenims, atlikti pavestas funkcijas, nepažeidžiant vaiko teisių ir teisėtų interesų.

1 priedas

**KRIZĖS VALDYMO VEIKSMŲ PLANAS
KUTIŠKIŲ DAUGIAFUNKCIS CENTRAS**

(data)

1. Lopšelio-darželio bendruomenės narys, gavęs informaciją apie krizę įstaigoje, nedelsdamas informuoja Centro komandos vadovą **Nijolę Gudžiūnienę +370 655 50847**
(vardas, pavardė, kontaktinis telefono Nr.).

Jam nesant, jo įgaliotą atstovą **Virginiją Bloškienę +370 648 05435**
(vardas, pavardė, kontaktinis telefono Nr.).

2. Centro komandos vadovas susisiekia su nukentėjusiojo asmens artimaisiais ir (ar) policija patikslina krizės faktus (kas, kur ir kada įvyko) ir informaciją, kuri galėtų būti pateikta lopšelio-darželio bendruomenei.

3. Centro komandos vadovas nedelsdamas sušaukia krizių valdymo komandos ir VGK posėdį.

Centro krizių valdymo komandos narių vardai, pavardės, telefono Nr., funkcijos krizės valdymo metu:

3.1. **Roma Jarulienė, tel. –370 655 50847 komandos vadovas ,atsakingas už komunikaciją;**

3.2. **Virginija Bloškienė , tel.– 370 648 05435 narys, atsakingas už pirmos pagalbos organizavimą.;**

3.3. **Nijolė Drevinskienė, – narys, atsakingas už saugumo priemonių organizavimą;**

3.4. **Aušra Rumbutienė ,- narys, atsakingas už psichologinės pagalbos organizavimą ir (ar) teikimą;**

4. Centro krizių valdymo komandos vadovas informuoja apie krizę ,savininko teises ir pareigas įgyvendinančią instituciją.

Įstaigos pavadinimas: **Radviliškio r. Švietimo sporto ir paslaugų skyrių.**

Kontaktinio asmuo **Laisvūnas Vaičiūnas 0422 69040 el.p.laisvunasvaaiciunas@gmail.com**

5. Centro krizių valdymo komanda kartu su VGK posėdžio metu aptaria šiuos klausimus (priklausomai nuo konkrečios krizės situacijos posėdžio darbotvarkė gali būti papildyta įtraukiant kitus aktualius klausimus arba sutrumpinta, jei kai kurie klausimai neaktualūs konkrečios krizės situacijoje):

5.1. įvertina krizės paveiktų asmenų grupes (kurie Centro bendruomenės nariai gali būti labiausiai paveikti);

Labiausiai krizės paveiktos asmenų grupės:

.....
.....

5.2. įvertina turimus psichologinės pagalbos Centre resursus, jei jų nepakanka, kreipiamasi į psichologinės pagalbos teikėją (-us) ir informuoja Centro savininko teises ir pareigas įgyvendinančią instituciją.

Psichologinės pagalbos teikėjo (-ų) vardas, pavardė, telefono Nr., el. paštas:

.....

5.3. sutaria, kokia informacija apie krizę ir jos valdymo veiksmus bus pateikiama atskiroms Centro bendruomenės grupėms (ugdytiniais, tėvams (globėjams, rūpintojams), Centro darbuotojams, žiniasklaidai). Taip pat sutaria, kas, kada ir kokia forma pateiks parengtą informacinį tekstą;

5.4. esant būtinybei sprendžia apie papildomų civilinės saugos ir (ar) greitosios medicinos pagalbos priemonių reikalingumą (policijos ir (ar) priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos, greitosios medicinos pagalbos iškvieta (bendrosios pagalbos telefonu 112);

5.5. svarsto būtinybę informuoti apie krizę kitas įstaigas ar institucijas (pvz., Vaiko teisių apsaugos skyrių, kitas švietimo įstaigas, kurias gali paveikti krizė ar kt.) ir bendradarbiauti su jomis organizuojant ar vykdant krizės valdymo veiksmus;

5.6. mirties atveju aptaria dalyvavimą laidotuviuose: visi bendruomenės nariai turi būti informuoti apie laidotuvių laiką ir vietą, (laidotuviuose dalyvauja tik norintys bendruomenės nariai);

5.7. atsižvelgus į konkrečios krizės aplinkybes ir remiantis posėdžio metu priimtais sprendimais kartu su VGK, rekomenduotinai konsultuojantis su Centro savininko teises ir pareigas įgyvendinančia institucija, tikslina preliminarų krizės valdymo veiksmų planą;

5.8. numato kito Centro komandos posėdžio vietą ir laiką.

6. Apie krizę informuojama Centro bendruomenė.

7. Labiausiai nukentėjusiems asmenims teikiama psichologinė ir (ar) kita pagalba.

8. Pasirūpinama, kad visiems Centro bendruomenės nariams būtų prieinama informacija apie psichologinės pagalbos galimybes.

9. Ugdytinio ar kito bendruomenės nario mirties atveju pasirūpinama, kad jo vardas, pavardė būtų pašalinami iš žurnalų, sąrašų, kompiuterių, pasirūpinama mirusiojo daiktais.

10. Centro krizių valdymo komanda reguliariai aptaria krizės valdymo veiksmų eigą, veiksmingumą, prireikus keičia, koreguoja krizės valdymo veiksmų planą.
